

prostovoljstvo.org

Naložba v vašo prihodnost

OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

ODPRTA COMA

ZA PROSTOVOLJSTVO GRE!

UVODNIK

Slovenska filantropija vse od svoje ustanovitve širi in promovira prostovoljstvo. Vse se je začelo, ko so leta 1992 pribežali v Slovenijo begunci iz Bosne in Hercegovine. Takrat se je nekaj posameznikov, predsednica Slovenske filantropije, Anica Mikuš Kos, nekdanji podpredsednik Slovenske filantropije, žal že pokojni Živko Pregl in še drugi filantropi odločili, da ustanovijo nevladno organizacijo, ki bo v Sloveniji promovirala civilno prostovoljstvo, še posebej za potrebe beguncev. Po dobrih dvajsetih letih je naše poslanstvo še vedno širjenje in promocija prostovoljstva, predvsem kot način aktivnega državljanstva in pomoč najranljivejšim skupinam prebivalstva, še posebej beguncem, prosilcem za azil in delavcem migrantom. Se je pa skozi vsa leta našega delovanja razvijal in spreminjal tudi način dela in pristop do ciljnih javnosti.

Ob ustanovitvi Slovenske filantropije je bila naša promocija prostovoljstva vključevanje ljudi v pomoč beguncem iz balkanske vojne. Z leti se je naše delo usmerilo na vse oblike prostovoljstva v Sloveniji, ki ga zaokrožujemo s Slovensko mrežo prostovoljskih organizacij, ki je od 100 organizacij, kolikor smo jih imeli ob vzpostavitvi leta 2006 zrasla na 1000 organizacij, kolikor smo jih prešteli septembra 2013. V okviru našega dela na Programu Prostovoljstva izvedemo na leto 119 usposabljanj za prostovoljce, 2522 svetovanj in informiranj za organizacije pri vzpostavljanju, vodenju in mentorstvu prostovoljstva, 1255 registriranih prostovoljcev na portalu prostovoljstvo.org, svetovanj, kako se prostovoljstva lotiti, 588 svetovanj 321 iskalcem prostovoljske pomoči in prostovoljcem, številne velike nacionalne promocijske dogodke, kot so Dan za spremembe, Festival prostovoljstva, strokovni forumi in Nacionalni kongres prostovoljstva.

Na enem od Kongresov prostovoljstva smo se skupaj z drugimi prostovoljskimi organizacijami dokončno odločili, da se potrudimo za sprejetje zakona o prostovoljstvu, čeprav je bila ta rešitev, kako umestiti prostovoljstvo v Slovenski prostor, ne le kot dejavnost, ki se lahko izvaja, pač pa kot dejavnost, ki jo država spodbuja in zanjo ustvarja ugodne pogoje, ves čas tudi stvar resnih polemik, ali je to res to, kar potrebujemo. Glede na sistem, v katerem živimo, se nam je na koncu zdelo najbolj smiselno, da sprejem zakona spodbujamo, saj se je zdelo, da le na ta način lahko umestimo prostovoljstvo v pravni prostor in pričakujemo ugodne pravne posledice. Veliko našega dela je usmerjenega v pripravo predlogov za ustvarjanje boljših pogojev za prostovoljske organizacije in samo delo prostovoljcev.

V letu 2012, ko smo sestavljali program dela, smo se odločili, da je čas, da pogledamo, kaj se dogaja v posamezni slovenski regiji, kakšne so razlike v organiziranosti, podpori lokalne skupnosti in kaj vidijo prostovoljci in prostovoljske organizacije kot izzive, ki jih je treba še nasloviti. Vprašanje za nas, Slovensko filantropijo je bilo, kaj moramo kot krovna nacionalna organizacija za razvoj prostovoljstva narediti, da bomo odgovorili na potrebe s terena. Eden od ključnih razlogov za obiske regij je bila priprava na pisanje Strategije razvoja Slovenije, ki naj bi bila sprejeta leta 2014. V obstoječi številki Odprte cone predstavljamo naše obiske in ugotovitev iz šestih slovenskih regij: Goriško, Gorenjsko, Dolenjsko, Koroško, Zasavsko in Notranjsko.

Torej, tukaj gre za prostovoljstvo.

Tereza Novak, izvršna direktorica

Slovenska filantropija je v letošnjem letu s pomočjo Regionalnih stičišč nevladnih organizacij opravila **šest regijskih obiskov po Sloveniji** in se neposredno na terenu seznanila z izzivi, s katerimi se srečujejo prostovoljske organizacije v različnih predelih Slovenije. S tem smo želeli spodbuditi in okrepiti sodelovanje s prostovoljskimi organizacijami, jih informirati o novostih na področju prostovoljstva in tako prispevati k razvoju prostovoljstva v posamezni regiji.

Številne organizacije prav zaradi prostovoljcev lahko uresničujejo svoje poslanstvo. Delo s prostovoljci zahteva posebna znanja in veščine. Če želimo ohraniti prostovoljce ... aktivne, jim ponudimo prijetno učno izkušnjo.

Standarde delovanja in tudi obveznosti prostovoljskih organizacij od leta 2011 določa Zakon o prostovoljstvu, ki se bo letos nadgrajeval z nacionalno strategijo za razvoj prostovoljstva.

In ne pozabite, da lahko k razvoju prostovoljstva prispevate tudi vi!

Kaj vse smo ponudili organizacijam?

- Priložnost, da so v roku dveh dni izkoristili strokovne sodelavce Slovenske filantropije za pridobitev vseh informacij, potrebnih za dobro in lažjo organizacijo prostovoljstva.
- Informacije glede Zakona o prostovoljstvu (sklepanje dogovorov, vodenje evidenc, vračanje stroškov nastalih v prostovoljstvu, zavarovanje prostovoljcev).
- Priložnost, kako do novih prostovoljcev z objavljanjem prostovoljskih zgodb, oglasov za prostovoljsko delo.
- Informacije glede promocije svojega dela (uporaba portala prostovoljstvo.org, pisanje sporočil za javnost, uporaba socialnih omrežij).
- Možnost pridružitvi Slovenski mreži prostovoljskih organizacij, kjer pridobijo informacije in dostop do spletnih aplikacij, ki jim olajšajo delo.
- Individualne svetovalne ure.
- Srečanje z drugimi organizatorji prostovoljskih organizacij in skupno načrtovanje Dneva za spremembe, Festivala prostovoljstva v njihovem kraju.
- Spoznali so izzive korporativnega prostovoljstva za pridobivanje pomoči zaposlenih iz podjetij.
- Pogovore o zagatah in dobrih izkušnjah pri delu s prostovoljci.
- Prispevali svoj pogled na razvoj prostovoljstva v posamezni regiji in na nacionalni ravni, ki bo upoštevan pri oblikovanju nacionalne strategije na področju prostovoljstva.

Regijski obisk je vključeval tudi številne druge aktivnosti, namenjene pripravljavcem občinskih razpisov, da bodo primerno vključili prostovoljstvo v besedila javnih razpisov in pozivov ter individualna srečanja s prostovoljskimi organizacijami in župani.

UTRINKI Z GORIŠKE

Velik odziv organizacij, slab odziv lokalnih skupnosti

Slovenska filantropija je 4. in 5. februarja 2013 z več kot 35 prostovoljskimi organizacijami z Goriške delila svoje znanje in izkušnje s področja širjenja in promocije prostovoljstva ter vodila razpravo o problemih in izzivih prostovoljstva v regiji, da bi zagotovila čim boljše (so)delovanje na terenu kot tudi med lokalnimi organizacijami.

Dvodnevnega regijskega obiska, ki je bil prvi v seriji šestih, se je udeležilo več kot 40 predstavnikov najrazličnejših prostovoljskih organizacij in javnih zavodov iz regije, a le peščica odločevalcev, ki lahko s konkretnimi spodbudami vplivajo na širjenje prostovoljstva in tako podprejo družbeno angažiranost prostovoljcev, ki jim ni mar za razmere v njihovem okolju. Pomembno je, da so odprte debate sprožile odzive in bo sodelovanje v prihodnosti lahko le boljše.

V obliki delavnic so udeleženci prejeli praktična znanja s področja vodenja prostovoljcev, promocije dela svojih organizacij in dela z mediji, se spoznali z možnostjo korporativnega prostovoljstva, maloštevilni predstavniki občin (Nova Gorica, Bovec) pa so dobili napotke, kako pripraviti razpis, da bo vključeval prostovoljstvo in določila Zakona o prostovoljstvu.

Med odmori je bila ekipa Slovenske filantropije vedno na voljo za individualna svetovanja.

Slovenska filantropija je pomemben akter, ki prostovoljske organizacije seznanja z zakonodajo s področja prostovoljstva. Prav pred dvema letoma sprejet Zakon o prostovoljstvu še vedno zastavlja številna vprašanja, ki so bila na tokratnem obisku ponovno odgovorjena, organizacije pa spodbujene, da bodo s svojimi mnenji sodelovale tudi pri oblikovanju tako novele zakona kot strategije razvoja prostovoljstva.

Številne organizacije so se med našim obiskom odločile, da se bodo priključile vseslovenski prostovoljski akciji Dan za spremembe. Akcija Slovenske filantropije je potekala 5. in 6. aprila z namenom izmenjave predmetov, koristnih za kvalitetno življenje in v proti potrošniškem duhu angažirala mnoge stare in nove prostovoljce. Ti so v akciji širili solidarnost, saj predmeti niso le prišli v prave roke, temveč so se zbrana sredstva namenila za lokalne šolske sklade.

ODZIVI IZ PRVE ROKE

Gabrijela Prinčič s Centra za socialno delo v Novi Gorici o prostovoljstvu na Goriškem:

Kako je organizirano prostovoljsko delo v vaši organizaciji?

V okviru Centra za socialno delo Nova Gorica izvajamo že od leta 1991 program Prostovoljno socialno delo. Poteka v sodelovanju med CSD ter osnovnimi in srednjimi šolami in je vezan na šolsko leto. V mesecu septembru pridobivamo na šolah nove prostovoljce ter povabimo mentorje iz ustanov kjer program poteka, da ugotovimo, kakšna je potreba po prostovoljcih.

Med šolskim letom je delo organizirano tako, da ima vsaka ustanova, v kateri prostovoljci delujejo svojega mentorja. Naloga mentorja je, da delo v ustanovi koordinira in spremlja prostovoljce pri njihovem delu. V ta namen se z njimi srečuje individualno ali skupinsko.

Med prostovoljci prevladujejo učenci iz višjih razredov osnovnih šol, naslednji so po številu dijaki goriških srednjih šol, ter študentje in odrasli (zaposleni, brezposelni in upokojenci).

V program je letos vključenih 22 ustanov.

Prostovoljci lahko izbirajo med naslednjimi področji:

- Pomoč učencem in dijakom z učnimi in vedenjskimi težavami
- Druženje na različnih področjih v okviru CSD Nova Gorica (na vseh področjih, ki jih izvajamo v okviru centra; osnovna dejavnost, Dnevni center Žarek, Krizni center 10-ka, Center za pomoč na domu Klas)
- Druženje s starejšimi občani v domovih upokojencev
- Druženje s starejšimi in invalidnimi osebami v domačem okolju
- Druženje z odraslimi osebami z motnjo v razvoju v Varstvenem delovnem centru Nova Gorica
- Druženje z invalidnimi otroki v CIRIUS Vipava in v bolnišnici za invalidno mladino Stara Gora
- Občasno delovanje pri različnih akcijah v okviru Mladinskega centra Nova Gorica in Območnega združenja Rdečega križa Nova Gorica.
- Druženje z učenci iz osnovne šole s prilagojenim programom (OŠ Kozara).
- Druženje z odraslimi osebami s težavami v duševnem zdravju v društvih ŠENT in OZARA

- Druženje z otroki iz materinskega doma v Solkanu in na Cesti
- Druženje z otroki v vrtcu Nova Gorica
- Društvo GO - spominčica – druženje z dementnimi osebami
- Druženje s slepimi in slabovidnimi v okviru Društva slepih in slabovidnih Nova Gorica
- Druženje in učna pomoč z otroki iz osnovnih šol ter druženje z brezdomci v okviru Društva prostovoljcev Vincencijeve zveze dobrote na Mirenkem Gradu

Koliko je v vaši regiji razvito prostovoljstvo?

Menim, da je prostovoljstva v naši regiji približno toliko kot drugod v Sloveniji. Se je pa od leta 2006, ko smo z Mladinskim centrom Nova Gorica opravili obširno raziskavo o spodbujanju prostovoljstva med mladimi na Goriškem, število prostovoljcev povečalo za več kot 100%.

Kako bi ocenili sodelovanje organizacij v vaši regiji? So sodelovanja pogosta?

Kar se tiče ustanov, ki so v program Prostovoljno socialno delo vključene, je sodelovanje zelo dobro prav tako so tudi sodelovanja kar pogosta. Večina teh ustanov sodelujemo oziroma se dogovorimo za skupno sodelovanje (npr. nazadnje smo 21. 9. 2013 skupaj z drugimi ustanovami sodelovali na Mednarodnem dnevu prostovoljstva v Monfalconu v Italiji).

Kaj bi bilo po vašem mnenju potrebno storiti za razvoj prostovoljstva v vaši regiji?

Menim, da za razvoj prostovoljstva dokaj dobro poskrbimo. Sodelujemo na večini organiziranih regijskih prireditvah, kjer je možnost predstavitve našega programa (Festival prostovoljstva, teden vseživljenjskega učenja, stojnice znanja, čezmejno sodelovanje - Mednarodni dnevi prostovoljstva)

Kakšna je vloga Slovenske filantropije pri vzpostavljanju prostovoljstva?

S Slovensko filantropijo sodelujemo že od vsega začetka. Poslužujemo se tako izobraževanj, ki jih Slovenska filantropija organizira, kot tudi predavateljev Slovenske filantropije za izobraževanja, ki jih sami organiziramo za naše prostovoljce.

UTRINKI Z GORENJSKE

Velike možnosti za povezovanje

Slovenska filantropija je 19. in 20. februarja 2013 na drugem regijskem obisku, ki je potekal v Kranju, svoje znanje in izkušnje s področja razvoja, širjenja in promocije prostovoljstva delila z nekaj več kot desetimi udeleženci. Med skupnimi zaključki tudi želje po podobnih srečanjih in nadaljnjem sodelovanju.

Nespremenjena je ugotovitev, da je največji problem, s katerim se soočajo tudi prostovoljske organizacije na Gorenjskem, v težavah s financiranjem. Financiranje društev upada, zato je pomoč prostovoljcev na vseh področjih, tako za delovanje društev kot za pomoč uporabnikom, še toliko bolj potrebna. Čeprav so prostovoljci zelo aktivni, so potrebe še vedno velike in društva nove prostovoljce z veseljem sprejmejo.

Namen takšnih srečanj je prav tako v tem, da se zagotovi čim boljše (so)delovanje na terenu kot tudi med lokalnimi organizacijami. Prisotne organizacije so jasno izrazile, da je regijsko povezovanje preslabo, zato so možnosti za korak naprej na tem področju velike in regionalno središče GROZD lahko pri tem odigra pomembno vlogo.

Udeleženci so zelo aktivno sodelovali in tako na mestu dobili odgovore na vsa vprašanja, ki so se jim porodila.

Sami so izrazili, da so v dveh dneh veliko pridobili in bi takšna srečanja z veseljem še kdaj ponovili. Tako predavanja kot medsebojne izmenjave mnenj pa so dodatno spodbudile udeležence, da svoje delo bolje cenijo.

Predstavniki Slovenske filantropije so se srečali s predstavniki Mestne občine Kranj in se pogovarjali o možnosti vzpostavitve medgeneracijskega skupnostnega centra Hiše Sadeži družbe v Kranju. Občino so spodbudili, da prav tako podpre Dan za spremembe, v okviru katerega so potekale akcije v Kranju, k čemur so se takrat zavezala nekatera lokalna društva.

Organizacije so se povezale danes za jutri in izrazile potrebe po takšnih srečanjih tudi vnaprej.

Zavod O, Zavod škofjeloške mladine

Zavod O je mladinska nevladna organizacija, ki temelji na prostovoljskem delu posameznikov, entuziastov, polno zaposlenih sodelavcih, študentih, ki delajo prek napotnic, oseb, ki so vključeni v proces dela preko javnih del in avtorskih pogodb. Povprašujete po tem, kako je organizirano prostovoljsko delo v naši organizaciji: je nepogrešljiv del naših aktivnosti, hkrati pa se zaradi obsega in načina izvajanja le teh pojavlja težnja po njegovi nadgraditvi (v smislu ustvarjanja zaposlitev - npr. vsaj za čas trajanja projektov). Smo vpisani, poleg nekaj manj kot 30 drugih gorenjskih organizacij, v register prostovoljskih organizacij.

za naj-prostovoljca”, a velika večina občinskih nagrajencev je iz vrst zelo aktivnih prostovoljcev; društva so v temelju prostovoljske organizacije, pa naj bodo v registru ali pač ne ... Na ravni občin tako težko govorimo o vključenosti Zakona v prakso, a mimo tega, gledano lokalno oziroma regijsko, je prostovoljstvo tu zelo razširjeno. Vlogo stičišča v času, ko se premnogo dejavnosti prelaga z javnega na nevladni sektor (kam CSD pošiljajo najbolj obupane?), prepoznavamo predvsem v tem, da opozarjamo na meje in “drugo plat” prostovoljstva.

Na gorenjskem stičišču NVO se trudimo slediti aktualnemu dogajanju na področju systemske ureditve prostovoljstva. Trenutno s sestanki na občinah preverjamo tudi stanje in možnosti implementacije Zakona o prostovoljstvu. Tu pa se večinoma potrjuje naše spoznanje s terena - da v majhnih občinah, kakršna je večina gorenjskih, prostovoljstvo živi spontano, je na srečo še vedno prisotno brez spodbud od zunaj in z zakonom vpeljanih ugodnosti. Refleksija stanja, ki jo skušamo spodbuditi s pomočjo predlaganih ukrepov iz Zakona, tako pogosto izzveni v nam kar smiselnih argumentih - npr. prostovoljsko delo je upoštevano v merilih na razpisih, a le v smislu dodatnih točk in ne kot lastni vložek sredstev; občinske nagrade se sicer res ne imenujejo “nagrade

Vlogo Slovenske filantropije kljub temu vidimo v nadaljnjih prizadevanjih v zastavljeno smer, k zaščiti prostovoljstva pred zlorabami, v opozarjanju na neskončno in neprecenljivo delo, ki ga opravimo prostovoljsko, v uveljavljanju družbeno odgovornih oblik delovanja, kot je npr. korporativno prostovoljstvo ... A tudi z opozarjanjem na meje, ki jih prostovoljstvo včasih že presega - prostovoljstvo je naša svobodna izbira, ne vsiljena nuja. S prostovoljstvom se razvijamo, bogatimo, ne pa nabiramo alineje za naše spiske kompetenc, ki jih ponosno prilagamo k vlogam za delo. Kje je meja med spontanim prostovoljstvom in takim pragmatičnim prostovoljstvom ter že kar splošno sprejetim izkoriščanjem pod krinko pridobivanja kompetenc za vstop na kruti trg dela?

UTRINKI S KOROŠKE

Koroška za povezave in več sodelovanja

Slovenska filantropija je 11. in 12. marca opravila že svoj tretji regijski obisk, tokrat na Koroškem. Gostili so nas na Ravnah na Koroškem, v kraju, kjer je tudi sedež koroškega regionalnega stičišča nevladnih organizacij KOROCIV, ki je pomagalo pri organizaciji obiska.

Na samem začetku smo se srečali z županom Občine Ravne na Koroškem Tomažem Roženom. Občina, v primerjavi z veliko večino drugih, pred objavo javnih razpisov za sofinanciranje dela nevladnih organizacij, opravi posvetovanja in delovna srečanja. Skupaj oblikujejo tudi indikatorje uspešnosti posameznih projektov. Takšen način sodelovanja je nadvse pomemben, saj občini omogoča neposreden stik s problemi v njenem okolju, samim organizacijam pa omogoča prijavo na javne razpise na njenih prioritarnih področjih.

Prvi dan srečanja s predstavniki prostovoljskih organizacij smo predstavili delovanje Slovenske filantropije in ugotovili, da na Koroškem obstajajo priložnosti za vključitev korporativnih prostovoljcev, torej prostovoljcev iz podjetij, ki predvsem v skupini opravijo nekaj prostovoljskih ur letno. Predstavitev Zakona o prostovoljstvu je pritegnila mnogo pozornosti, saj določila predvsem od javnih zavodov zahtevajo jasno opredelitev procesa organiziranja prostovoljstva. Drugi dan smo se posvetili temam promocije prostovoljstva in dela s prostovoljci.

V sproščenem krogu smo ugotavljali tudi, zakaj ljudje postanejo prostovoljci. Skupina je močno poudarila pomen tradicije, ljudje so si veliko pomagali med seboj in vrednota solidarnosti se je zasedrila globoko v njih.

“Odraščala sem v Prlekiji pri babici, ki ni mogla hoditi. Poleti me je pošiljala nabirat marelice. Ko sem jih prinesla, sva izbrali tiste najlepše. Naročila mi je, da jih odnesem sosedovi Terezki, ki je bila res bolna. Tisti, ki potrebujejo pomoč, si zasluži najlepše marelice

- najlepšo pomoč in to si želim dati tudi sama,“ je o motivaciji za svoje prostovoljsko delo povedala prostovoljka Marinka, udeleženka regijskega obiska. Razšli smo se s pričakovanjem, da se ponovno srečamo in zavezo organizacij, da bodo med seboj prepletali svoje dejavnosti. Z veseljem izpostavljamo, da je to prvi regijski obisk, kjer so nas udeleženci zaprosili za medsebojne kontakte, saj so bili veseli izmenjave mnenj in izkušenj, kar so vzeli tudi kot spodbudo za delo za naprej.

ODZIVI IZ PRVE ROKE

Rudi Burjak, Planinsko društvo Mežica

Smo Planinsko društvo Mežica in imamo v evidenci 32 prostovoljcev, ki so v letošnjem letu skupno opravili že 1508 delovnih ur.

Prostovoljsko delo spremljamo in vodimo preko programa ODOS-PZS. Na vašo željo vam lahko pošljemo tudi izpis naših aktivnosti in opravljenih ur. Do konca leta bomo imeli vpisanih še več prostovoljcev in tudi več delovnih ur.

V naši regiji je prisotno prostovoljstvo, kako pa se vodijo evidence je druga tema. Glede na udeležbo na vaših predavanjih lahko zasledite, da iz občine Mežica ni drugih udeležencev, kot Planinsko društvo Mežica. Glede sodelovanja bi težko karkoli pisal, nekaj ga je, a mislim, da zdaleč premalo. Občina kot taka, bi morala bolj spodbujati sodelovanje in nadzirati delo prostovoljskih organizacij. Prav gotovo si želimo več

sodelovanja, kar sem že tudi večkrat poudaril na vaših seminarjih, ki so koristni in je res škoda, da se jih ne udeleži več društev in ne le vedno isti.

Kaj storiti za razvoj prostovoljstva – težko rečem. Posameznik mora spoznati pomen prostovoljstva in osebno zadovoljstvo. Tukaj lahko prispevajo tudi delodajalci. Tudi preko zavoda za zaposlovanje, bi lahko iskalce zaposlitve vključevali v prostovoljstvo, le ti pa bi lahko imeli prioritete pri zaposlitvi.

Še veliko je možnosti ...

Okrogle mize in predavanja z vaše strani so dobra in poučna, tudi nekatere akcije so zelo dobre. Žal smo iskali prevajalca in ga nismo uspeli najti preko vašega portala. Precej je akcij prostovoljcev, a pogrešam takšne, ki se nanašajo na naše društvo.

UTRINKI Z DOLENJSKE

Z regijskega obiska na Dolenjskem

Četrto srečanje je potekalo v Črnomlju, 11. in 12. aprila 2013. Obisk smo pričeli z obiskom župana Občine Metlike in županje Občine Črnomelj. Ravno slednja občina je v letu 2012 ob mednarodnem dnevu prostovoljstva povabila prostovoljce, predstavnike prostovoljskih organizacij na srečanje z namenom zahvale za njihov trud. V praksi se je pokazalo, da prostovoljske organizacije zelo težko določijo posameznega prostovoljca, ki bo deležen takšnega privilegija, saj cenijo prostovoljsko delo vseh.

Prostovoljske organizacije so prihajale večinoma iz Bele Krajine, kar nas je delno presenetilo, vendar smo opazili, da bi tudi tam lahko še okrepile medsebojno sodelovanje. Opazili smo, da se večina mentorjev prostovoljcev za to delo ni nikoli dodatno usposabljala, delo so prevzeli spontano in sproti, zato so tudi razvili številčne modele sodelovanja s prostovoljci. Izpostavljeni sta bili tudi dve problematiki organiziranja prostovoljskega dela. Prva je velik strah pred stigmatizacijo vključenosti uporabnikov v prostovoljske programe, zelo težko se zagotavlja anonimnost. Druga problematika je geografska razpršenost prebivalcev, marsikateri prostovoljski program za nemoteno izvajanje potrebuje veliko poti.

ODZIVI IZ PRVE ROKE

Sašo Žepuhar, ŠTD Vinica

Kako je organizirano prostovoljsko delo v vaši organizaciji?

Prostovoljsko delo v našem društvu organizira 13-članski upravni odbor, ki vodi tudi vse ostalo dogajanje in prireditve društva. Pobuda najpogosteje pride s strani predsednika društva, članov UO, velikokrat pa tudi iz lokalne skupnosti. UO določi vodjo posameznega projekta, ki kontaktira člane in organizira posamezne akcije.

zelo pogosta, saj v večjih akcijah sodelujemo člani vseh viniških društev. Kar se tiče regije je stvar nekoliko drugačna. Predvsem so naš problem razdalje in oddaljenost od večjih središč. Kljub temu se pa posamezniki odločajo tudi za sodelovanje na regijskem nivoju. Kar se tiče mladinske dejavnosti kot prostovoljstva, dobro sodelujemo s Mladinskim svetom Bele krajine, Klubom belokranjskih študentov in RIC Bela krajina.

Koliko je v vaši regiji razvito prostovoljstvo?

Zdi se mi, da se ljudje vsakič vse bolj zavedajo pomena prostovoljstva in konec koncev tudi zadovoljstva, ki ga nudi opravljeno delo. Menim, da se razvija v določenem krogu ljudi, ki se malo prepočasi širi, saj se je vsakomur težko začeti, se odpraviti. Vendar pa to ni problem samo naše regije. V našem društvu nam večinoma uspeva širiti krog ljudi, ki so pripravljeni pomagati zaradi druženja in pozitivne energije, saj smo mladi in izredno povezani.

Kako bi ocenili sodelovanje organizacij v vaši regiji? So sodelovanja pogosta?

V našem društvu opravljamo prostovoljno delo na lokalnem nivoju in v našem primeru so sodelovanja

Kaj bi bilo po vašem mnenju potrebno storiti za razvoj prostovoljstva v vaši regiji?

Predvsem ozaveščanje o pomembnosti prostovoljstva za boljše življenje v skupnosti. Najti način, kako prepričati več ljudi za prostovoljstvo.

Kakšna je vloga Slovenske filantropije pri vzpostavljanju prostovoljstva?

Vloga Slovenske filantropije je predvsem ozaveščanje in promocija prostovoljstva, povezovanje prostovoljnih organizacij in spodbujanje k prostovoljni dejavnosti. Zaenkrat je Slovenska filantropija pri nas premalo poznana in jo tudi sami težko približamo članom.

UTRINKI Z NOTRANJSKE

Obisk Notranjsko-kraške regije

Notranjsko – kraško regijo smo predstavniki Slovenske filantropije obiskali 3. in 4. junija. Obisk je potekal v Postojni v sodelovanju z Regionalnim stičiščem za nevladne organizacije – BOREO. Udeležencev je bilo na prvi vtis malo, in sicer 13, vendar regija pokriva samo 2,5 % prebivalstva.

Predstavili smo možnosti sodelovanja in pomoči pri organiziranju prostovoljstva v posamezni prostovoljski organizaciji, dobrodošle so bile informacije o izvajanju Zakona o prostovoljstvu v praksi. Našli smo priložnosti korporativnega sodelovanja in novih povezav med prostovoljskimi organizacijami.

Tudi ta regija se lahko pohvali z dobrimi primeri. Izpostavljamo Srednjo zdravstveno šolo Postojna, ki intenzivno navdušuje mlade za prostovoljce, jim ob začetku leta ponudi usposabljanje in ima tako tekom leta več kot 120 mladih vključene v različne prostovoljske organizacije v regiji.

V okviru obiska smo obiskali tudi direktorja mestne uprave Občine Postojna, ki prepoznava pomembnost sodelovanja s prostovoljskimi organizacijami. Nevladne organizacije so občini že posredovale ideje za izboljšanje sodelovanja, katere počasi, a vztrajno uresničujejo.

Ob koncu regijskega obiska drugi dan, je regionalno stičišče na glavnem postojnskem trgu pripravilo nadvse zanimivo predstavitev nevladnih in drugih prostovoljskih organizacij, saj smo že na samem obisku skupno ugotavljali, da širša javnost še ne pozna dovolj dobro možnosti sodelovanja in pomembnosti tega sektorja.

ODZIVI IZ PRVE ROKE

Anica Emili Podboj, mentorica prostovoljcev na Srednji gozdarski in lesarski šoli Postojna

Koliko časa že opravljate? Kako ste začeli s tem; kaj je bilo najtežje?

Mentorstvo prostovoljstva na SGLŠ opravljam od leta 2006, ko smo na šoli začeli s programom zdravstvenega izobraževanja in se isto leto vključili tudi v projekt Sadeži družbe v okviru Slovenske filantropije. Ta nam še vedno stoji ob strani, nam pomaga in nas podpira.

Prav tako na šoli podpira in spodbuja prostovoljsko delo ravnateljica šole.

Prostovoljsko delo poteka na različnih področjih in v različnih dejavnostih:

- Kot učna pomoč na domu, v DD SGLŠ, v OŠ, na RK Postojna, v Škofijski Karitas Koper, enota Pivka, CSD Postojna.
- Pogovori s starejšimi, pomoč pri računalniškem opismenjevanju, pri sprehodu, pri dnevnih opravilih...
- V domovih starejših – druženje, družabne igre, sprehodi, pomoč pri hranjenju, pomoč pri prireditvah... v občinah od koder imamo dijake.
- Sodelovanje v akcijah, ki jih organizira Rdeči križ Postojna, BOREO, ŠENT, Zdravstveni dom Postojna in ZD Ilirska Bistrica, Lions klub Proteus Postojna, Občina Postojna, Slovenska filantropija....
- Druženje in komunikacija z mlajšo generacijo – prostovoljsko delo v vrtcih v občinah od koder imamo dijake.

V zadnjem letu, dveh letih smo se najbolj posvečali dijakom, njihovim željam, možnostim vključevanja v njim primerne aktivnosti, vključevanju v okolje ... Projektov je bilo veliko, vedno smo dajali prednost humanitarnim akcijam, potrebam občine in naših partnerjev.

Dijaki se zaradi prostovoljskega dela počutijo dobro, so dobro sprejeti, čutijo, da so pripomogli k dvigu uspeha ali so nekoga razveselili ali pa opravili družbeno koristno delo.

S pridobljenimi izkušnjami si dvigujejo samospoštovanje, samozavest in samopodobo, socialni čut do sočloveka in odgovornost do oseb, s katerimi se srečujejo.

Od leta 2006 smo vključeni v projekt Sadeži družbe. Gre za medgeneracijski projekt, v katerem utrjujemo pomen starejših za mlado generacijo. Tako smo tudi čisto na začetku najprej pristopili k prostovoljskemu delu s starejšimi. Te stike ohranjamo in poglobljamo. V lanskem šolskem letu smo imeli tudi dijakinjo naj prostovoljko leta 2011 na področju prostovoljstva na državni ravni, ki je sicer že zaključila s šolanjem na SGLŠ. Vsako leto beležimo opravljene ure prostovoljskega dela.

Dijak / dijakinja, ki opravi preko 50 ur prostovoljskega dela, pridobi priznanje za opravljeno prostovoljno delo v tekočem šolskem letu. Dijak / dijakinja, ki opravi preko 100 ur prostovoljskega dela vsako leto šolanja in je bil aktiven od 1. do 4. letnika na različnih področjih prostovoljskega dela, pridobi možnost, da ga šola predlaga v natečaju prostovoljec leta.

Kakšna je vloga Slovenske filantropije?

Predstavniki Slovenske filantropije, s katerimi sem imela priložnost sodelovati, so vsi po vrsti zelo pozitivne osebe, prijazne in pripravljene na pogovor, sodelovanje. Nakazali so nam veliko možnosti za izvajanje prostovoljskega dela. Vsako leto prihajajo k nam na uvajalne delavnice.

Tako se je naša šola vključila z dijaki tudi v širšo skupnost in skupaj z nevladnimi organizacijami sodelujemo že več let v raznih akcijah.

UTRINKI Z ZASAVJA

Regijski obisk v Zasavski regiji, Zagorje ob Savi, 27. in 28. avgust 2013

V Zagorju ob Savi smo 27. in 28. avgusta izpeljali zadnji letošnji regijski obisk Slovenske filantropije. Tradicionalno smo pričeli obisk z županom gostiteljskega mesta. Skupaj smo ugotavljali, da je število pripravljenih ljudi za prostovoljske aktivnosti v njegovi občini ter celotni regiji Zasavja zelo veliko.

Za konkretnjšo spodbudo je tudi nadvse potrebna prostovoljska infrastruktura. Skupaj smo našli možnost, da bi lahko bil medgeneracijski center, ki je v njihovi občini v oblikovanju, primeren prostor za medsebojno povezovanje prostovoljcev in prostovoljskih organizacij.

V nadalje smo se srečali z regionalnim stičiščem nevladnih organizacij, Skladom dela Zasavja, ki nam je tudi pomagalo organizirati regijski obisk. Prvi dan smo udeležencem predstavili naše aktualne aktivnosti, nato pa se podali na področje ureditve internih aktov in druge zakonodaje na področju prostovoljstva.

Drugi dan smo se najprej dotaknili promocije prostovoljstva. Promovirati delo prostovoljcev je pomembno za pridobivanje novih prostovoljcev, ravno tako pa tudi za umestitev prostovoljske organizacije v prostovoljski sektor. Nadalje smo v prijetnem, spoštljivem in varnem okolju izpostavili izzive, povezane z mentorstvom prostovoljcem. Kako pridobiti in motivirati prostovoljce sta bili tudi v Zasavju najbolj pereči vprašanji. Eno izmed možnih postopanj je tudi lokalno in nacionalno mreženje, na kar smo tudi z regijskim obiskom zagotovo doprinesli.

ODZIVI IZ PRVE ROKE

Joži Roglič, Župnijska Karitas Zagorje

Kako je organizirano prostovoljsko delo v vaši organizaciji?

Prostovoljsko delo poteka v naši organizaciji od leta 1968, ko sme bila osebno prostovoljka, sedaj pa delo nadaljujem v Župnijski Karitas Zagorje, Cankarjev trg 3A. Moja skupina šteje 8 rednih in 10 izrednih prostovoljcev, skupaj opravimo 9500 prostovoljnih ur na leto.

Prostovoljno sodelujemo z Medgeneracijsko skupino „Srečno“ Zagorje od leta 2004. Prostovoljno sodelujemo s skupino „Starejši za starejše“.

Koliko je v vaši regiji razvito prostovoljstvo?

V naši regiji je razvito prostovoljstvo. Župnijska Karitas v celoti. Medgeneracijska skupina v celoti. Starejši za starejše v celoti. Sodelovanje z Rdečim križem Zagorje v celoti. Sodelovanje s Centrom za socialno delo v celoti in še več manjših dejavnosti.

Kako bi ocenili sodelovanje organizacij v vaši regiji? So sodelovanja pogosta?

Sodelovanje je 1x - 4x mesečno, sodelovanje je na visoki ravni, vse za dobro ljudem v stiski in za njihovo razvedrilo.

Kaj bi bilo po vašem mnenju potrebno storiti za razvoj prostovoljstva v vaši regiji?

Več pripravljenosti sposobnih ljudi za prostovoljstvo, imenovani vedno ne najdejo korajže in veselja v dejavnosti prostovoljstva.

Kakšna je vloga Slovenske filantropije pri vzpostavljanju prostovoljstva?

Vloga Slovenske filantropije je vzorna. Pred leti, v začetku sem spremljala vaše delo in se na to tudi opirala pri svojem delu, katero je bilo pestro in uspešno in tudi vaše priznanje.

ODGOVORNA UREDNICA: Tereza Novak

GLAVNA UREDNICA: Mateja Prinčič

OBLIKOVANJE IN PRELOM: Darko Kuzma

LEKTORIRANJE: Neja Šmid

IZDAJA: Slovenska filantropija, Združenje za promocijo prostovoljstva, Poljanska 12, 1000 Ljubljana

E-NASLOV: novice@filantropija.org

Operacijo delno financira Evropska unija, in sicer iz Evropskega socialnega sklada. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013, razvojne prioritete Institucionalna in administrativna usposobljenost; prednostne usmeritve Spodbujanje razvoja nevladnih organizacij, civilnega in socialnega dialoga.